

GEDICHT
in
TROCHEÏSCHE VERSMAAT

Heimraad : Manfreds zoon, vorst der Goten.
Aia : Otfrieds dochter, Heimraads gade.
Heimdal : Heimraads zoon.
Adelheid : Dankraads dochter, Heimdals gade.
Wielant : IJslands vorst, heer der Nornen.

Aia echter, Heimraads gade,
rees van haren zetel op;
nam de mand met gerstekorrels,
snelde uit het vorstenhuis,
stapte door de Dodenbossen,
repte zich naar 't heiligdom;
en van 't dak der godenwoning,
van den nok van 't godsverblijf
klepperden de tempelvogels
krijsend op haar roepen neer,
uilen, eksters, kauwen, raven,
mus en merel, vink en mees;
streken op haar handen neder,
sprongen om haar voeten heen;
en, hen met de ogen strelend,
strooide zij het koren uit;
knielde voor de tempeldeuren,
bad den god der Goten aan:
"Mocht mijn zoon zijn gade haten,
god, als ik zijn gade haat!
Mocht mijn zoon zijn moeder minnen,
heer, als hem zijn moeder mint;
als ik van uw lievelingen,
als ik van uw gasten houd!"
Aldus, op den grond gelegen,
bad zij tot den Gotengod;
stapte naar haar zalen weder,
keerde naar het koningsslot.

Daarheen had de Gotenkoning,
Heimdals vader, Aia's man,
allen, die een kroon bezaten,
vorstenstaf en vorstenstoel,
door zijn boden opgeroepen,
door zijn knechten uitgenood:
en met hen, den Gotenheerser,
schreed zij in de Gotenzaal,
zette zich naast Heimraad neder,
Heimdals vader, Manfreds zoon.

Doch, terwijl de gasten aten,
doch, terwijl men dronk en zong,
werd er op de poort getrommeld,
werd er luid geroepen plots:
"Hebt gij alle vorsten, Heimraad,
heden om uw dis geschaard,
waarom blijft uw huis gesloten,
mij alleen uw woning dicht?
Is mijn troon te klein gevallen?
weegt mijn kroon niet zwaar genoeg?"
Aldus, op de slotpoort bonzend,
riep de vorst der Nornen uit;

en verbleken deden allen,
maag en gastvriend, knecht en meid;
Aia zelfs, des konings gade,
Heimraad zelfs, der Goten heer.

En de poort werd weggeschoven,
Wielant door den vorst begroet;
IJslands heer een stoel geweest,
roggebrood hem voorgezet,
geitenkaas den gast geboden,
gerstebier hem aangereikt.

En, met lucht zijn longen vullend,
bleef hij op den drempel staan;
trad toen, dat de planken kraakten,
door de zale zetelwaarts,
knoestig als de wilgestronken,
aan den zoom van 't weideland,
schoftig als de kuddestieren,
bonkig als de winterbeer.

En, voldaan den dis beschouwend,
viel hij in zijn zetel neer;
zette in het brood zijn tanden,
hapte in den geitenkaas,
bluste met het gerstebrouwsel
't branden van zijn reuzendorst.

Doch, toen hij, verzadigd eindlijk,
om den dis zijn blik liet gaan,
viel zijn oog op Heimdals gade,
viel zijn oog op Adelheid,
die aan Heimdals zijde glansde,
naast den zoon des konings blonk,
schoonste van de vorstenbruiden,
parel van het vrouwendom:
en de reus, betoverd werd hij,
en hij werd in 't hart geraakt
en hij kon zijn oog niet wenden,
of hij zocht haar aanblik weer;
kon zijn blik niet elders richten,
of hij miste Heimdals vrouw.

In den nacht, die volgde, echter,
toen de vorst der Goten sliep,
toen de gasten rust genoten,
rust genoot het knechtendom,
werd aan Heimdals zijde wakker
Dankraads dochter, Heimdals vrouw,
hijgende en tranen stortend,
sidrend van verbijstering.

En, tot haar zijn woorden richtend,
vroeg bezorgd de vorstenzoon:
"Wat ontsteld u, Dankraads dochter?
Wat benart u, Adelheid?"

En, tot hem haar woorden richtend,
sprak ontsteld de vorstenbruid:
"Dorstig om een bron gebogen,
namen wij een dronk om beurt;
nauwer dan een beker was zij,
smaller dan een eierschaal,
doch doorzichtig 't wellewater,
spiegelglad het watervlies.
Eensklaps klommen blazen echter
borlend uit haar gronden op,
brak gebruik den waterspiegel,
brak geklots het watervlak;
zwol de wel en goot haar waatren
links en rechts als beken uit;
werd een vloed, die steeds verwijdde,
werd een stroom , die immer wies:
tussen ons, die wijken moesten,
drijvende zijn waterwig.
Vlieden voor de golven deed ik,
vluchten voor de baren gij
en gij werdt mijn blik onttoegen,
zwichtend voor het stroomgeweld!..
Heimdal, ons bedreigt een onheil,
Heimraads zoon, ons naakt een ramp!"

Midlerwijl naast Heimraad echter
lag te hijgen Heimraads vrouw,
lag te zuchten, lag te steunen,
of ze spoedig sterven zou.
En, van haar gesteen ontwakend,
sprak getergd de Gotenvorst:
"Waarom houdt gij, Otfrieds dochter,
wakker mij den gansen nacht?
Ligt te keren, ligt te draaien,
of de mier u bijten dorst!
ligt te zuchten, ligt te steunen,
of de dood u halen kwam!"
En, tot hem haar woorden richtend,
sprak bedroefd de vorstenvrouw:
"Kan ik van den slaap genieten,
denk ik aan den ochtend, vorst?
Nu eens zie ik Heimdal roeien,
waar hij morgen roeien zal,
zie hem door een kolk gegrepen,
zie hem in een wiel vergaan:
schrik uit wat ik droomde wakker,
vind mij aan uw zijde, vorst!
Dan weer komt een vis gezwommen;
groter wordt hij, Heimdal klein;
Ik zie den vis de kaken oopen:
en ontsteld ontwaak ik weer!...

Ach, indien uw oor toegankelijk,
koning, voor mijn bede was!
'k Zag mijn angst als rook verstuiven,
voor de zon als sneeuw vergaan!"
En, tot haar zijn woorden richtend,
sprak bezorgd de Gotenvorst:
"Wat begeert gij, mist gij, wenst gij?
Wat van mij verlangt gij, vrouw? "
En, tot hem haar woorden richtend,
zuchtte Aia, Heimraads vrouw:
"Gaaft gij hem den elfenmantel,
schonkt gij hem het elfenhemd !...
Zorgloos door de golven zou ik
varen zien den vorstentelg;
onbezorgd mijn ogen sluiten,
rusten, tot de haan mij riep!"

En des morgens reed de koning -
achter hem en om hem heen
magen, gasten, knechten, meiden,
allen, die het schouwspel trok -
stroomwaarts, waar de strijdgenoten
wachtten op den Gotenvorst.
En, toen zij den hoorn vernamen,
teken van het strijdbegin,
sprongen in hun boot de kampers,
klemden om den riem de vuist,
kliefden door de waterkolken,
ploegden door het golfgeklots;
en in schuim en waterstralen
stoven zij in 't oosten weg,
strevend naar het wilgeneiland,
keerpunt in den waterstrijd.

En, toen zij weer zichtbaar werden,
riep de vorst der Saksen uit:
"Laat de vloot der roeigenoten
achter zich de vreemdeling niet?
'k Zie een boot, zijn boot gelijkend,
klieven door het stroomgebied,
en daarin een reus gezeten,
die aan hem mij denken doet!"
Aldus sprak de Saksenkoning;
doch de vorst der Franken riep:
"Laat de vreemdeling, Gotenkoning,
achter zich de andren niet?
'k Zie een reus door 't water ploegen,
lelijk als de Nornenvorst,
in een vaartuig, rood geschilderd,
als de schuit van Wielant is!"

Sneller dan de zalmen plegen
sneed de vorst de golven schier,
rasser dan de aal het water,
vlugger dan de slang den plas,
links den riem in 't water domplend,
rechts het hout in 't borlend nat,
Heimraads gast, de Reuzenkoning,
IJslands heer, de Nornenvorst;
achter hem de zoon des konings;
achter hen de gastenschaar;
en hij was geen twintig slagen,
tien meer van het land vandaan,
toen een blad van Wielants riemen
kraakte en de koning zelf
kantelde en 't hoofd voorover
vloekend in den stroom verzwond.
Heimdals, die den koning volgde,
schaterlachte; liet zijn schuit
juublend om den drenkling zwenken,
landde, waar hij landen moest,
en ontving uit Heimraads handen
zegegoud en zegekrans.

In den nacht, die volgde, echter,
toen de vorst der Goten sliep,
toen de gasten rust genoten,
rust genoot het knechtendom,
werd aan Heimdals zijde wakker
Dankraads dochter, Heimdals vrouw,
hijgende en tranen stortend,
sidrend van verbijstering.
En, tot haar zijn woorden richtend,
vroeg bezorgd de vorstenzoon:
"Wat ontstelt u, Dankraads dochter?
Wat benart u, Adelheid?"
En, tot hem haar woorden richtend,
sprak ontsteld de vorstenbruid:
'k Zag ons in een wagen rijden,
zittend op de wagenbank;
hangen liet uw hand de teugels,
ijvrig liep het rossenspan,
wit van hals en wit van manen,
wit van romp en wit van staart.
Plotsling sprong de spijker echter
suizend uit het hoefbeslag;
zoefde, of de smid het smeedde,
gloeiend hem het ijzer na;
groeide, dat de botten kraakten,
't rossenspan tot draken uit.
En, elkaar den rug toekerend,
scheidde de gedochten zich,

rukten, dat in tweeën spleten
 disselboom en wagenbak
en ik werd in ovenhitte,
 Heimdal, van uw zij gerukt;
gij van mij in vlammenwolken
 weggesleept en heengevoerd!...
Heimdal, ons bedreigt een onheil,
 Heimraads zoon, ons naakt een ramp!"

Midlerwijl naast Heimraad echter
 lag te steunen Heimraads vrouw;
lag te zuchten, lag te hijgen,
 of zij spoedig sterven zou.
En, van haar gekreun ontwakend,
 sprak geërgerd Manfreds zoon:
"Waarom houdt gij, Otfrieds dochter,
 wakker mij den gansen nacht?
Ligt te keren, ligt te draaien,
 of de mier u bijten kwam;
ligt te zuchten, ligt te hijgen,
 of de dood u halen wou!"
En, tot hem haar woorden richtend,
 sprak bedroefd de vorstenvrouw:
"Kan ik van den slaap genieten,
 als ik aan den morgen denk?
Nu eens zie ik Heimdals wagen
 kantlen in een bocht, o vorst!
Heimdal uit den wagen schieten,
 op een boom te pletter slaan:
tot ik uit mijn droom ontwake
 en mij aan uw zijde vind!
Dan weer zie 'k zijn kampgenoten,
 knallend met het runderleer,
naderkomen, groter worden,
 groeien tot de wolken schier,
over hem hun rossen jagen,
 wagenboom en wagenrad:
tot ik, vorst, mijn ogen open
 en om mij den nacht ontwaar!...
Ach, indien uw oor toegankelijk,
 koning, voor mijn bede was!
'k Zag mijn angst als droomgezichten,
 voor het licht der zon vergaan!"
En, tot haar zijn woorden richtend,
 sprak bezorgd de Gotenvorst:
"Wat begeert gij, mist gij, wenst gij?
 Wat van mij verlangt gij, vrouw?"
En, tot hem haar woorden richtend,
 zuchtte Aia, Heimraads vrouw:
"Gaaft gij hem den elfengordel,
 schonkt gij hem het elfenleer!..."

Angstloos zag ik Heimdal morgen
 stuiven over 't wagenveld;
zorgloos zou ik adem scheppen;
 rusten aan uw zijde, vorst!"

En des morgens toog de koning -
 achter hem en om hem heen
magen, gasten, knechten, meiden,
 allen, die het schouwspel trok -
veldwaarts, waar de wagenstrijders
 wachtten op zijn nadering.
En, toen zij den hoorn vernamen,
 teken van het strijdbegin,
lieten zij de zweepen knallen,
 rukten aan het teugelleer
en uit wolken stof en zavel,
 zwarter dan een hagelwolk,
klonk gebries en wielgeratel,
 donderde het hoefgestamp,
oostwaarts, waar de linde bloeide,
 vlijtig door de bij bezocht,
doelwit ook der wagenstrijders,
 keerboom in den wagenstrijd.

En, toen zij weer hoorbaar werden,
 riep de vorst der Anglen uit:
"Of ik ben 't gezicht verloren,
 of die wagen, Manfreds zoon,
gans vooraan, is Wielants wagen,
 en die klepper, Wielants ros,
en die snelle wagenmenner
 Wielant zelf, der Nornen vorst!"
Aldus sprak de Anglenkoning;
 doch de vorst der Zweden riep:
"Moge ik 't gezicht verliezen,
 is dat ros niet Wielants ros,
niet die wagen Wielants wagen,
 en die koene wagenheld
Wielant niet, der Nornen koning,
 die als eerste nadersnelt!"

En te voorschijn, eerst van allen,
 uit het stof kwam Wielants ros,
Wielants dissel, Wielants wagen,
 Wielant zelf, der Nornen vorst,
uit den bak naar voren hangend,
 steunend op den wagenrand,
en zijn ros tot snelheid manend,
 knallend met het runderleer;
rasser dan de reeënschenen
 stoof hij over 't wagenveld,

sneller dan de zwaluwwieken
vloog hij met zijn wagen voort,
Heimraads gast, de Reuzenkoning,
IJlands heer, de Nornenvorst;
achter hem de zoon des konings,
't leder in de vuist gevat;
achter hen de kampgenoten,
in de hand de zweep geklemd.
En hij was geen duizend schreden,
Wielant, van den paal meer af:
toen een rad van Wielants wagen
barstte, Wielants wagenbak
kantelde en Wielant zelve
buitelde op 't wagenveld.
Heimdal echter schaterlachte,
zwenkte om den koning heen
en zijn ros tot snelheid manend,
rende op den eindpaal af.
Doch de reus, geen moed verliezend,
schudde uit zijn haar het zand,
wipte op zijn voeten woedend,
snelde op zijn klepper toe,
hees, hem bij de manen grijpend,
op den schoft zijn reuzenromp;
greep den dissel, bracht den wagen
achter zich in evenwicht
en zich aan de manen klampend,
ijlde achter Heimdal aan.

Zand en stof en zavelwolken,
joeg het ros van Wielant op,
stampend, dat de bodem dreunde,
gierend als de najaarswind:
en het schoot met man en wagen
Heimdal als een schicht voorbij
op geen voet der zegepalen,
op geen duim der zegestreep.
Uitgelaten, vreugdedronken
liet de vorst de manen los,
in het zand den dissel vallen,
wipte van zijn zwetend ros
en ontving uit Heimraads handen
zegegoud en zegekrans.
Heimdal echter, aangekomen,
sprong den bak uit, paars van nijd,
liet zijn ros het leder voelen,
proeven van de runderzweep,
wrikte met zijn heldenvuisten
uit den grond den zegepaal,
sloeg daarmee den bak aan spaanders,
disselboom en wagenrad;

stapte toen, de vuisten ballend,
wrokkend uit den gastenkring.

In den nacht, die volgde, echter,
toen de vorst der Goten sliep,
toen de gasten rust genoten,
rust genoot het knechtendom,
werd aan Heimdals zijde wakker
Dankraads dochter, Heimdals vrouw,
hijgende en tranen stortend,
sidrend van verbijstering.

En, tot haar zijn woorden richtend,
vroeg bezorgd de vorstenzoon:

"Wat ontstelt u, Dankraads dochter?
Wat benart u, Adelheid?"

En, tot hem haar woorden richtend,
sprak ontsteld de vorstenbruid:

"Huilend en de tanden tonend,
sprong mij naar de keel een wolf;
'k zag uw hand de speer verheffen,
't wapen door zijn flanken gaan,
't monster aan mijn voeten vallen,
eer het mij verwonden kon!...

Eer ik u omhelsde echter,
ving de speer te schieten aan,
boorde door het lijk haar wortels,
dreef haar kruin de wolken in,
wassend, dat de wortelsappen
klotsten in den reuzenstam:
en de aarde, zwellen deed zij,
of de mol mijn gangen groef;
en de zon, verduisterd werd zij,
boven mij, door 't loverdak.

En, door 't hout van u gescheiden,
liep ik in de schemering,
struiklend over wortelknopen,
tastend, om den reuzenstam.

Doch de boom werd immer dikker,
dichter steeds de duisternis:
en, hoezeer ik zocht en speurde,
nergens trof mijn oog u aan!...

Heimdals, ons bedreigt een onheil!
Heimraads zoon, ons naakt een ramp!"

Midlerwijl naast Heimraad echter
lag te zuchten, Heimraads vrouw;
lag te steunen, lag te hijgen,
of zij spoedig sterven zou.

En, van haar gekreun ontwakend,
sprak geërgerd Manfreds zoon:

"Waarom houdt gij, Otfrieds dochter,
wakker mij den gansen nacht?
Minder u verroeren zoudt gij,
was dit bed een mierenest;
minder hijgen, minder kreunen,
als gij hier te sterven laagt!"
En, tot hem haar woorden richtend,
sprak bedroefd de vorstenvrouw:
"Kan ik van den nacht genieten,
denk ik aan den ochtend, vorst?
Telkens zie ik Heimdal worstlen,
in de vuist een mes geklemd,
nu eens door een zwijn besprongen,
dan weer door een beer bedreigd;
dan hem weer door wolvenscharen
nagezet in 't Wolvenwoud;
kleiner wordt de afstand immer,
witter wordt de wolventand,
zie hen op den held zich storten:
en ontsteld ontwaak ik weer!
Dan weer om een ever zie ik
jagers in een kring geschaard;
iedereen zijn speer verheffen,
IJslands vorst en Heimdal ook,
ieders speer het ondiep wonden,
Wielants speer den vorstenzoon:
en ik sluit van angst de ogen
en de droom verlaat mij weer!...
Ach, indien uw oor toegankelijk,
koning, voor mijn bede was!
'k Zag mijn angst als rook verzwinden,
voor de zon als sneeuw vergaan!"
En, tot haar zijn woorden richtend,
sprak bezorgd de Gotenvorst:
"Wat begeert gij, mist gij, wenst gij?
wat van mij verlangt gij vrouw?"

En, tot hem haar woorden richtend,
zuchtend sprak de vorstenvrouw:
"Gaaft gij hem het dwergensmeedsel,
schonkt gij hem de dwergenbijl!...
Zorgloos met de andren zag ik
jagen gaan den vorstenzoon;
kommerloos de ogen sloot ik,
tot de haan zijn stem verhief!"
En, tot haar zijn woorden richtend,
sprak ontsteld de Gotenvorst:
"Spreekt gij van de dwergengave,
spreekt gij van de toverbijl?"
En, tot hem haar woorden richtend,
sprak bezwerend Heimraads vrouw:

"Eeuwen is 't geleden, koning,
dat het land een vijand zag!"
En, tot haar zijn woorden richtend,
sprak bedachtzaam Manfreds zoon:
"Kunt gij, vrouw, de toekomst spellen?
weet gij, vrouw, wat komen zal?"
En, tot hem haar woorden richtend,
zuchtend sprak de vorstenvrouw:
"Waart gij om uw zoon bekommerd,
als om hem zijn moeder is!"
En, tot haar zijn woorden richtend,
voer de vorst der Goten uit:
"Gij, bezorgd als andre moeders!
Wijzer zoudt gij wezen dan!"
En, in tranen uitgebarsten,
riep de vrouw des konings uit:
"Hard is, ach, uw hart als ijzer,
koud als sneeuw en kil als ijs!"
En, tot haar zijn woorden richtend,
sprak getergd de Gotenvorst:
"Immer wint, wie tranen storten,
zegeviert wie wenen kan!"
En, zich in het leger wendend,
zocht de vorst den slaap weerom.

Doch, toen 't licht der zon verschenen,
toen de nacht geweken was,
liet tot zich de Gotenkoning,
Heimdal roepen, Heimraads zoon.
En, tot hem zijn woorden richtend,
sprak vermanend Manfreds zoon:
"Toevertrouwd op Aia's bede
wordt uw hand het Dwergenbrons,
bolwerk van de Gotenlanden,
toeverlaat in krijgsgevaar:
hoed het en bescherm het, Heimdal,
als de hen het hoenderei!"
En, tot hem zijn woorden richtend,
sprak gehaast de vorstenzoon:
"k Zal het, of 't mijn ogen golde,
hoeden en beschermen, vorst!"
En, tot hem zijn woorden richtend,
sprak vermanend Manfreds zoon:
"Wil het met uw zorg omringen,
als de raaf den edelsteen!"
En, tot hem zijn woorden richtend,
sprak de held vol ongeduld:
"k Zal mij voor het wapen weren,
of ik voor mijn leven streed!"
En, tot hem zijn woorden richtend,
sprak met nadruk Manfreds zoon:

"Hoed, beschut, bescherm het, Heimdal,
als het lam de herdershond!"
En, tot hem zijn woorden richtend,
sprak de held vol ongeduld:
"k Zal het, of 't mijn gade golde,
hoeden en beschermen, heer!"

En de held, het slot verliet hij,
ijlde op zijn klepper toe,
steeg in 't zadel, liet het leder
knallen in den ochtendwind,
en, in wolken zand en zavel,
volgde hem de ruiterschaar.

Reden door de akkerlanden,
reden door de weiden heen,
reden langs de oeverbeemden,
reden door het heuvelland;
kwamen in de Wolvenbossen,
toen de zon in 't zuiden stond;
stegen uit het zadel dorstig,
stortten zich op 't gerstebier:
uitgenomen IJslands koning,
uitgezonderd Heimraads zoon;
en, het bier den rug toekerend,
hunkrend naar het jachtgenot,
rende naar het westen Heimdal,
morgenwaarts de Nornenvorst.

En er was geen uur verstreken,
sinds men hen vertrekken zag,
toen de vorst der Denen, Wolfgang,
knielde en het linkeroor
luistrend op den bodem drukte,
opsprong en zijn stem verhief:
"k Hoor den grond van hoeven dreunen,
hoe een ruiter naderkomt!
Maar wie nadert, Heimdal, Wielant,
dat kan ik niet zeggen nog!"

Doch, den kring de teeknen tonend,
die de winnaar tonen moest,
hertenpoot en berenklauwen,
wolvenvacht en vossenvel,
kwam reeds uit het woud gereden,
IJslands vorst, de Nornenheer.
Uitgelaten, vreugdedronken,
sprong hij van het zadel af,
kletste op zijn stierendijen,
bonsde op zijn berenborst,
liet de knechts de bekers vullen,
drinken op zijn zegepraal.

Heimdal echter knarsetandde,
toen hij in den kring verscheen;
wierp in 't zand de jagersschichten,
smeet in 't mos den jagersboog,
hertenpoot en berenklauwen,
wolvenvacht en vossenvel;
liet zich op een wortel vallen,
keerde hem de schouders toe.
En, tot hem zijn woorden richtend,
spottend sprak de Nornenvorst:
"Waarom wrokt gij, Manfreds kleinzoon?
Waarom mokt gij, Heimraads kind?
Heb ik soms den strijd verloren,
gij wellicht den krans verdiend?"
En, tot hem zijn woorden richtend,
sprak vergramd de vorstenzoon:
"U zou ik verwonnen hebben,
gij door mij verslagen zijn,
hadden niet de winden, Wielant,
u geholpen, mij geschaad!"
En, tot hem zijn woorden richtend,
sprak verwaand de Nornenvorst:
"Kundig is een kundig jager,
hoe de wind ook waaien mag!
Laat mij maar in 't westen jagen!
Jaag gij in het oosten maar!"
En naar 't oosten rende Heimdal,
avondwaarts de Nornenvorst.

Eén mijl reed hij, Manfreds kleinzoon,
twee mijl reed hij, Heimraads kind,
drie mijl reed hij, vier mijl reed hij:
zag een beer in 't Wolvenwoud;
tastte naar het toverwapen,
mompelde de toverspreuk:
"Tref hem, dien mijn ogen troffen,
Gotenhelper, Gotenknecht!"
En de bijl, een knecht gelijkend,
zonder dat de held ze wierp,
vloog zijn hand uit, trof den stroper,
keerde in zijn vuist terug.
Eén mijl reed hij, Manfreds kleinzoon,
twee mijl reed hij, Heimraads kind,
drie mijl reed hij, vier mijl reed hij:
zag een hert in 't Wolvenwoud;
tastte naar het toverwapen,
mompelde de toverspreuk:
"Tref hem, dien mijn ogen troffen,
Gotenhelper, Gotenknecht!"
En de bijl, een knecht gelijkend,
zonder dat de held ze wierp,

vloog zijn hand uit, trof den reebok,
 keerde in zijn vuist terug.
Eén mijl reed hij, Manfreds kleinzoon,
 twee mijl reed hij, Heimraads kind,
drie mijl reed hij, vier mijl reed hij:
 zag een wolf in 't Wolvenwoud;
tastte naar het toverwapen,
 mompelde de toverspreuk:
"Tref hem, dien mijn ogen troffen,
 Gotenhelper, Gotenknecht!"
En de bijl, een knecht gelijkend,
 zonder dat de held ze wierp,
vloog zijn hand uit, trof den veelvraat,
 keerde in zijn vuist terug.
Eén mijl reed hij, Manfreds kleinzoon,
 twee mijl reed hij, Heimraads kind,
drie mijl reed hij, vier mijl reed hij:
 zag een vos in 't Wolvenwoud;
tastte naar het toverwapen,
 mompelde de toverspreuk:
"Tref hem, dien mijn ogen troffen,
 Gotenhelper, Gotenknecht!"
En de bijl, een knecht gelijkend,
 zonder dat de held ze wierp,
vloog zijn hand uit, trof den rover,
 keerde in zijn vuist terug.
En de held, het jachtmes greep hij,
 roofde hem de wintervacht;
steeg in 't zadel, vond den veelvraat,
 roofde hem het winterkleed;
steeg in 't zadel, vond den reebok,
 hieuw hem een der poten af;
steeg in 't zadel, vond den stroper,
 snelde met zijn klauwen heen:
rende naar de jachtgezellen,
 wipte van het zadel af,
hertepoot en klauwen tonend,
 wolvenvacht en vossenvel;
liet de knechts de bekers vullen,
 drinken op zijn zegepraal.

Wielant echter, knarsetandde,
 toen hij in den kring verscheen;
wierp in 't zand de jagersschichten,
 smeet in 't bos den jagersboog,
hertenpoot en berenklauwen,
 wolvenvacht en vossenvel;
liet zich op een wortel vallen,
 keerde hem de schouders toe.
En, tot hem zijn woorden richtend,
 spottend sprak de vorstenzoon:

"Waarom wrokt gij, IJslands koning?
 waarom mokt gij, Heimraads gast?
Heb ik soms den strijd verloren,
 gij wellicht den krans verdiend?"
En, tot hem zijn woorden richtend,
 sprak gebelgd de Nornenvorst:
"Niemand heeft den strijd gewonnen,
 niemand is verslagen nog:
ééns verloor ik, ééns gewon ik;
 onbeslist is 't jachtgeluk!"
En tot Wielant, zegezeker,
 richtte zich de vorstenzoon:
"Laat ons dan den strijd beslissen,
 andermaal uit jagen gaan:
ik zal naar het westen rijden,
 rijd gij naar het oosten maar!"
En, terstond te paard gestegen,
 op den rug den jagersboog,
rende naar den avond Heimdal,
 morgenwaarts de Nornenvorst.

Eén mijl reed hij, Manfreds kleinzoon,
 twee mijl reed hij, Heimraads kind,
drie mijl reed hij, vier mijl reed hij:
 zag een beer in 't Wolvenwoud;
tastte naar het toverwapen,
 mompelde de toverspreuk:
"Tref hem, dien mijn ogen troffen,
 Gotenhelper, Gotenknecht!"
En de bijl, een knecht gelijkend,
 zonder dat de held ze wierp,
vloog zijn hand uit, trof den stroper,
 keerde in zijn vuist terug.
Eén mijl reed hij, Manfreds kleinzoon,
 twee mijl reed hij, Heimraads kind,
drie mijl reed hij, vier mijl reed hij,
 zag een hert in 't Wolvenwoud;
tastte naar het toverwapen,
 mompelde de toverspreuk:
"Tref hem, dien mijn ogen troffen,
 Gotenhelper, Gotenknecht!"
En de bijl, een knecht gelijkend,
 zonder dat de held ze wierp,
vloog zijn hand uit, trof den reebok,
 keerde in zijn vuist terug.
Eén mijl reed hij, Manfreds kleinzoon,
 twee mijl reed hij, Heimraads kind,
drie mijl reed hij, vier mijl reed hij:
 zag een wolf in 't Wolvenwoud;
tastte naar het toverwapen,
 mompelde de toverspreuk:

"Tref hem, dien mijn ogen troffen,
Gotenhelper, Gotenknecht!"
En de bijl, een knecht gelijkend,
zonder dat de held ze wierp,
vloog zijn hand uit, trof den veelvraat,
keerde in zijn vuist terug.
Eén mijl reed hij, Manfreds kleinzoon,
twee mijl reed hij, Heimraads kind,
drie mijl reed hij, vier mijl reed hij:
zag een vos in 't Wolvenwoud;
tastte naar het toverwapen,
mompelde de toverspreuk:
"Tref hem, dien mijn ogen troffen,
Gotenhelper, Gotenknecht!"
En de bijl, een knecht gelijkend,
zonder dat de held ze wierp,
vloog zijn hand uit, trof den rover,
keerde in zijn vuist terug.
En de held, het jachtmes greep hij,
roofde hem de wintervacht;
steeg in 't zadel, vond den veelvraat,
roofde hem het winterkleed;
steeg in 't zadel, vond den reebok,
hieuw hem een der poten af,
steeg in 't zadel, vond den stroper,
snelde met zijn klauwen heen;
rende naar de jachtgezellen,
toen zijn ros aan 't steigren ging.
Heimdal liet het leder knallen,
Heimdal gaf het paard den toom,
Heimdal gaf het ros de sporen:
steigren bleef het eedle dier.
En, tot hem zijn woorden richtend,
sprak verwijtend, Heimraads zoon:
"Nimmer heeft uw neus mij, Witmaan,
nimmer mij uw arendsblik,
nimmer mij uw oor bedrogen,
raakte ik in lijfsgevaar:
doch ik zie, zover mijn blik reikt,
niets, dat mij het pad verspert;
doch ik zie, zover ik zien kan,
niets, dat mij naar 't leven staat!...
Rep uw poten, rep uw schenen,
dat weerom de aarde dreunt!
draag mij op uw schouders verder,
breng mij, waar ik wezen moet!"
En het ros, zijn manen liet het
zinken en het zuchtte diep,
of het rouwde, of het treurde,
dat zijn tong niet spreken kon;
repte toen zijn rilde schenen,
rende naar den gastenkring.

En de held, de schare vindend,
wipte van het zadel af,
hertenpoot en klauwen tonend,
wolvenvacht en vossenvel;
liet de knechts de bekers vullen,
drinken op zijn zegepraal.
En naar 't jachtslot togen allen,
namen daar het maal tot zich;
zochten toen hun legersteden,
legden zich te rusten neer.

En de kok in 't ochtendgrauwen,
daalde naar de keuken af,
Luidegast, de tafelkenner,
toets van wat de tong behaagt;
op de as liet twijgen spreiden,
op de twijgen berkenhout,
aan het spit den reebok rijgen,
wentlen in den vlamengloed,
kissend uit de keuken dragen,
brengen op den vorstendis.
Doch, toen zij verschenen waren,
Heimdal en de gastenschaar,
om den dis gezeten waren:
bleef de stoel van Wielant leeg.
En tot Wolfgang, Heimraads dienaar,
sprak gebiedend Heimraads zoon:
"Spoed u tot den Nornenkoning!
Bid hem, dat hij herwaarts komt!"
Aldus sprak hij en de dienaar
ijlde henen, keerde weer:
"Ledig vond ik, onbeslapen
Wielants leger, Wielants bed!"
En tot Wolfgang, Heimraads dienaar,
sprak gebiedend Heimraads zoon:
"Spoed u tot den wachter, Wolfgang!
Vraag hem of hij Wielant zag!"
En, naar hem zijn schreden richtend,
snelde heen de vorstenknecht;
vond hem bij de poort gezeten,
toegang tot het jachtverblijf;
richtte tot den wacht zijn woorden,
richtte tot den knecht de vraag:
"Zaagt gij Wielant, 't slot verlaten,
IJslands vorst naar buiten gaan?"
En de dienaar, knikkebollend,
sprak tot Wolfgang, Heimraads knecht:
"Wielant noch een ander koning
werd ik bij de poort gewaar:
'k Zag nochtans naar alle kanten,
keek nochtans met ijver rond !...

Vraag het Geraard - ginder slaapt hij -
die vóór mij te waken had!"
En, zich tot den slaper wendend,
riep hem aan het oor de knecht:
"Wakker, Geraard! Wakker, Geraard!
wachter van de hondenwacht!...
Zaagt gij Wielant 't slot verlaten,
IJslands vorst naar buiten gaan?"
En, zich op zijn strozak wentlend,
jamrend riep de slaper uit:
"Laat men nooit een waker slapen?
Gunt men nooit een wacht zijn rust?...
Wielant noch een ander koning
werd ik bij de poort gewaar:
'k Zag nochtans naar alle kanten,
keek nochtans met ijver rond!...
Vraag het Gernout - ginder ronkt hij -
die vóór mij te waken had!"
En, zich tot den slaper wendend,
riep hem aan het oor de knecht:
"Wakker, Gernout ! Wakker, Gernout!
waker van de tweede wacht!...
Zaagt gij Wielant 't slot verlaten?
IJslands vorst naar buiten gaan?"
En, zich op zijn leger draaiend,
klagend riep de slaper uit:
"Laat men nooit een waker slapen?
Gunt men nooit een wacht zijn rust?...
Wielant noch een ander koning
werd ik bij het slot gewaar:
Ik zag nochtans naar alle kanten,
keek nochtans met ijver rond!...
Vraag het Govert - ginder snurkt hij -
die vóór mij te waken had!"
En, zich tot den slaper richtend,
riep hem in het oor de knecht:
"Wakker, Govert! Wakker, Govert!
Waker van de eerste wacht !...
Zaagt gij Wielant 't slot verlaten,
IJslands vorst naar buiten gaan?"
En, zich op zijn strozak kerend,
jammrend riep de vorstenknecht:
"Laat men nooit een waker slapen?
Gunt men nooit een wacht zijn rust?...
'k Zag uw vorst het slot verlaten,
toen de maan in 't oosten stond!"
En, tot hem zijn woorden richtend,
riep verbaasd de dienaar uit:
"Waarom niet den held gewaarschuwd,
toen gij hem vertrekken zaagt?"
En al geeuwend en al gapend,
sprak tot Wolfgang Heimraads wacht:

"Letten op wie komen moet ik,
niet op wie naar buiten gaan!"
keerde naar den knecht zijn schouders,
rekte zich en sliep weer in.
En de knecht, naar Heimdal liep hij,
richtte tot den held het woord:
"Wielant heeft het slot verlaten,
toen de maan in 't oosten stond!"
En de held, het slot verliet hij,
ijlde naar het stalgebouw,
opende den jagersbuidel,
zocht vergeefs de Gotenbijl.

"Gijsbrecht, haal mijn jagersschichten;
Wouter, haal mijn jagersboog;
Gerolf, ga mijn klepper zaadlen;
Wolfgang, breng een wolvenvel;
gij, bericht de gasten, Gunter,
dat ik hen verlaten moet!"
En men liep de pijlen halen,
holde om den jagersboog,
haastte zich het ros te zaadlen,
haalde hem het wolvenvel,
meldde in de gastenzale,
wat de held verkondigd had.
En hij hing den schichtenkoker,
hing zich op den rug den boog,
vierendeelde 't wolvenleder,
wond het om de rossenhoef,
dat geen wortel, dat geen steen hem
aan den dief verraden zou;
sprong in 't zadel, reed den stal uit,
stortte zich in 't Wolvenwoud.

Zag een spoor naar 't noorden voeren,
hoeven in het mos gedrukt;
zag een flard van Wielants mantel
wapren aan een eikentak;
zag de gieren kringen trekken,
krijsend, om een berenrif;
zag tenslotte twee gestalten
rijden door het Reuzenwoud.
En, toen zij den ruiter zagen,
reden zij op Heimdal toe,
al van ver hun stem verheffend,
roepend tot den vorstenzoon:
"Vreemding, wil uw klepper breidlen!
ruiter, houd uw rijdier in!
zie, wij zijn den weg verloren;
zie, wij zijn in 't woud verdwaald!"
En tot hen, zijn rijdier breidlend,
richtte zich de vorstenzoon:

"Moet gij in het noorden wezen?
moet gij in het zuiden zijn?"
En, zich tot den jager wendend,
sprak de held de oudste toe:
"'t Rijk van koning Wielant, vreemdling,
't sneeuwland van den Nornenvorst!"
En, zich tot den oudste richtend,
sprak hem toe de vorstenzoon:
"Laat van links de winden blazen:
en gij komt bij Wielant aan!"
En de ruiters zwenkten rede,
toen de held hen tegenhield:
"Wil mij ook de landen noemen,
waar de vorst u henen zond !"
En, zich tot den jager wendend,
sprak hem weer de oudste toe:
"zond ons tot den Gotenkoning,
Heimdals vader, Manfreds zoon!"
En, zich tot den oudste richtend,
sprak hem toe de vorstenzoon:
"Welke boodschap, welke tijding
zond uw heer den Gotenvorst?"
En, zich tot den jager wendend,
sprak hem weer de oudste toe:
"Zeg ons, hoe uw namen luiden!
zeg ons, wie uw vader is!"
En, zich tot den oudste richtend,
sprak hem toe de vorstenzoon:
"Heimdals, zoon des Gotenkoning,
erfgenaam van 't Gotenrijk!"
En, zich tot den jager wendend,
sprak tot hem de oudste weer:
"Tot den zoon des Gotenkoning
zond ons niet de Nornenvorst!"
En zij lieten 't leder knallen,
suisden in den nevel weg.

Heimdals zocht het zuiden echter,
ijlde naar het Gotenslot,
en, het huis zijns vaders vindend,
sprong hij van het zadel af;
snelde in de vorstenwoning,
stapte in de vorstenzaal;
vond op zijnen stoel gezeten
Manfreds zoon, den Gotenheer;
Otfrieds dochter, Heimraads gade,
tronend naast den Gotenvorst,
En, toen hij zijn zoon ontwaarde,
riep de vorst der Goten uit:
"Toon mij nu het Gotenwapen!
toon mij nu de Gotenbijl!...

Ach, wat baat het raad te geven,
als de jeugd den raad versmaadt!...
Eer de maan ten derden male
in het oosten rijzen zal,
moet uw vrouw met Wielant delen
Wielants tafel, Wielants bed!"
Aldus sprak tot Heimdal Heimraad;
rees uit zijnen zetel op,
daalde van de zeteltreden,
stapte uit de vorstenzaal.

Doch, als om haar zoon te troosten,
riep verblijd de koningsvrouw:
"Talloos zijn de maagdenscharen,
ongeteld de bruidenstoet!"
Sprak tot Aia Manfreds afkomst,
tot de vrouw de vorstenzoon:
"Nooit bezit de Nornenkoning
Dankraads dochter, Adelheid!"
Sprak tot Heimdal Heimdals moeder,
tot den zoon de vorstenvrouw:
"Wilt gij tegen Wielant strijden,
zeker is uw ondergang!"
Sprak tot Aia Manfreds afkomst,
tot de vrouw de vorstenzoon:
"Laat het mij mijn leven kosten,
als ik maar mijn gade red!"
Sprak tot Heimdal Heimdals moeder,
tot den zoon de vorstenvrouw:
"Ach, hoe onervaren zijt gij,
argloos en eenvoudig nog!"
Sprak tot Aia Manfreds afkomst,
tot de vrouw de vorstenzoon:
"Wat verbergt die uitroep, vrouwe?
Wat beduidt dit raadselwoord?"
Sprak tot Heimdal Heimdals moeder,
tot den zoon de vorstenvrouw:
"Ach, wat heeft mijn mond gesproken!
Ach, wat heeft mijn tong gezeid!"
Sprak tot Aia Manfreds afkomst,
tot de vrouw de vorstenzoon:
"Eindig, wat gij aangevangen;
spreek, nu gij gesproken hebt!"
Sprak tot Heimdal Heimdals moeder,
tot den zoon de vorstenvrouw:
"Om mijn taal verstaan te kunnen
zijn te jong uw jaren nog!"
Sprak tot Aia Manfreds afkomst,
tot de vrouw de vorstenzoon:
"Immer voor een jongling houdt gij,
immer voor een knaap mij nog!"

Sprak tot Heimdal Heimdals moeder,
tot den zoon de vorstenvrouw:
"Ach, gij zult mij haten, Heimdal,
blijf ik niet mijn zwijgen trouw!"
Sprak tot Aia Manfreds afkomst,
tot de vrouw de vorstenzoon:
"Blijft mij, vrouw, uw mond gesloten;
blijven mij uw lippen dicht!"
Sprak tot Heimdal Heimdals moeder,
tot den zoon de vorstenvrouw:
"Ach, ik zal 't berouwen, Heimdal;
ach, ik zal 't betreuren, kind!"
Sprak tot Aia Manfreds afkomst,
tot de vrouw de vorstenzoon:
"Als gij, wat gij weet, verbergen,
uw geheim verzwijgen blijft!"
Sprak tot Heimdal Heimdals moeder,
tot den zoon de vorstenvrouw:
"Moet ik spreken? Moet ik zwijgen?...
Spreek ik, Heimdal, spreek ik niet:
gramschap zal uw antwoord wezen,
woede mijn beloning zijn!"
Sprak tot Aia Manfreds afkomst,
tot de vrouw de vorstenzoon:
"Laat mij niet in twijfel langer!
Eindelijk geef mij zekerheid!"
Sprak tot Heimdal Heimdals moeder,
tot den zoon de vorstenvrouw:
"Laat mij vragend antwoord geven!...
Sta mij bij, O Gotengod !...
Zoudt gij van een koning eisen,
dat hij u zijn gade schonk -
hadt gij heel zijn rijk veroverd,
hadt gij heel zijn heir geboeid,
hadt gij al zijn goud genomen,
edelsteen en zilverschat -,
als gij niet door wederliefde
liefde hadt beloond gezien;
wist gij niet door taal of teken,
dat zij u genegen is?... "
Sprak tot Aia, Heimraads gade,
rood van toorn de vorstenzoon:
"Heb ik, vrouw, uw woord begrepen?
heb ik, vrouw, uw taal verstaan?"
Sprak tot Heimdal, Manfreds afkomst,
wit van schrik de vorstenvrouw:
"Kon het woord herroepen worden,
dat mijn mond verlaten heeft!"
En, zich tot zijn moeder richtend,
voer de zoon des konings uit:
"Dat uw hart dit woord verzinnen,
dat uw tong het spreken kon!"

En, tot hem haar klachten richtend,
riep de vrouw des konings uit:
"k Wist, dat u dit woord zou kwetsen!
'k Wist het en toch sprak ik, God!"
En, tot haar zijn woede richtend,
voer de zoon des konings uit:
"Dat gij mij misleiden wildet!
dat gij mij bedriegen woudt!"
En, tot hem haar klachten richtend,
jammerde de vorstenvrouw:
"Viel de jeugd niet schoonheid enkel,
wijsheid ook de jeugd ten deel!"
En, van haar zijn ogen wendend,
riep de zoon des konings uit:
"Hellebroedsel! Duivelsmoeder!
'k Walg van u! Ik gruw van U!"
Balde op den rug de vuisten,
stapte uit de vorstenzaal.

Aia echter, Heimraads gade,
rees van haren zetel op;
nam den korf met gerstekorrels,
snelde uit het vorstenhuis,
stapte door de Dodenbossen,
repte zich naar 't heiligdom;
en van 't dak der godenwoning,
van den nok van 't godsverblijf
klepperden de tempelvogels,
krijsend op haar naadring neer,
uilen, eksters, kauwen, raven,
mus en merel, vink en mees;
streken op haar handen neder,
sprongen om haar voeten heen;
en, hen met de ogen strelend,
strooide zij het koren uit;
knielde voor de tempeldeuren,
bad den god der Goten aan:
"Wilt gij met verblinding treffen
Gotenvorst en Gotenraad;
laat gij haar met Wielant delen
Wielants leger, Wielants dis:
bakken zal ik gerstebroden,
brouwen zal ik gerstebier,
heerser, voor uw tempeltafel,
godheid, voor uw outersteen!"
Aldus stortte, handen wringend,
Heimraads vrouw haar smeekgebed;
aldus riep zij, tranen plengend,
Wodan aan, den Gotengod.

Heimraad echter, Heimdals vader,
riep tot zich den Gotenraad.
En, van zijn bevel ontstellend,
't onverwacht gebod verbaasd,
repten zich des konings raden,
in de hand den rechterstaf,
op den rug den rechtermantel,
naar het slot van Manfreds zoon;
schreden in de vorstenwoning,
traden in de koningszaal.
En nasst Aia, Otfrieds dochter,
zittend op den Gotentron,
tot den raad zijn woorden richtend,
riep de heer der Goten uit:
"t Dwergenbrons, het Dwergensmeedsel:
IJslands vorst, ontstal het ons!
Eist, in ruil voor 't Gotenwapen!
Heimdals gade, Adelheid!...
Raad ons, weet gij raad te geven!
Helpt ons, als gij helpen kunt!"
Zo, tot hen zijn woorden richtend,
riep de heer der Goten uit
en, hen met mijn ogen smekend,
zag de vorst de raden aan
en niet een, die raad te geven,
iemand, die te helpen wist.
Doch, terwijl ze zwegen allen,
werd een luid gekrijs gehoord,
werd een luid gesuis vernomen
boven 't dak van Heimraads huis;
en, zich door het rookgat stortend,
vloog een vogel, zwart van kuif,
zwart van poot en zwart van veren,
nooit gezien, de raadszaal in;
wiekte neer op Aia's lokken,
zette zich op Aia's kroon;
pikte, of het bessen waren,
uit het goud de stenen los;
stortte, met de vleugels slaande,
stikkend aan haar voeten neer.
En, voor 't lijk des vogels deinzend,
slaakte zij van schrik een schreeuw;
ijlde van den Gotensetel,
snelde uit de Gotenzaal;
en de koning, 's konings raden,
's konings knechten, 's konings wacht,
trilden als het wilgenlover,
beefden als het espenblad.

Seger echter, lang en mager,
kaal van schedel, grijs van baard,
Segers zoon, der raden oudste,
hief verheugd den rechterstaf,
richtte tot den raad zijn rede,
richtte tot den vorst het woord:
"Waarom rilt gij, raadgenoten?
Waarom beeft gij, Gotenvorst?
Siddert gij als wilgenlover,
bibbert als het espenblad?
Zond ons uit zijn wolkenwoning
Wodan dezen vogel niet?
Ongeroepen opgedoken
is hij, als de Nornenvorst;
roven kwam hij Gotenschatten,
als de vorst der Nornen deed:
en misleid zal Wielant worden,
als de dief der stenen werd,
sterven, als de nestenbouwer,
IJslands vorst, de Nornenheer!"
En geestdriftig hief een tweede
Robrechts zoon, den rechterstaf:
"Wordt, gelijk den nestenbouwer,
IJslands heer bedrogen, vorst:
laten wij een list verzinnen,
die den dief te gronde richt!"
En geestdriftig hief een derde
Rodriks zoon, den rechterstaf:
"Moeten wij een list verzinnen,
die den vorst te gronde richt:
Heimdals gade, Dankraads dochter,
blijve in het Gotenslot,
en een held, haar rokkend dragend,
vlechten in het haar als zij,
rijde naar den Reuzenkoning,
rove hem de Gotenbijl!"
En geestdriftig hief een vierde,
Rolands zoon, den rechterstaf:
"Moet een held naar Wielant rijden:
laat den zoon des konings gaan;
liefde zal hem klauwen schenken,
hertenvoet en valkenblik!"
Aldus sprak hij en geestdriftig
hief de vorst den vorstenstaf:
"Geernout, ga naar Heimdals woning!
roep hem voor mijn troon terstond!"
En, zich tot een tweede wendend,
riep de vorst der Goten uit:
"Gunter, laat den kapper komen!
roep hem voor mijn troon terstond!"
En, zich tot een derde richtend,
sprak tot hem de Gotenheer:

"Gerolf, laat den snijder komen!
roep hem voor mijn troon terstond!"
En, zich tot een vierde richtend,
riep de vorst der Goten uit:
"Geraard, laat den lapper komen!
roep hem voor mijn troon terstond!"

En de kapper trad de zaal in:
neigde voor den koning zich;
en de snijder kwam te voorschijn:
boog zich voor den Gotentroon;
en de lapper kwam gelopen,
knielde voor den heerser neer;
en als laatste, somber blikkend,
trad de held de raadszaal in,
En, tot hem zijn woorden richtend,
riep de vorst der Goten uit:
"Hoor, wat wij besloten hebben;
hoor, wat er gebeuren zal!
Schoeisel zal u aangemeten,
kleedsel worden aangepast,
vlechten in uw haar gevlochten,
dat gij op uw gade lijkt:
gij daarop naar Wielant rijden,
roven hem de Gotenbijl!
Treur niet, Heimdal! Rouw niet langer!
Nooit bezit de vorst uw vrouw!"

Doch, zich tot den koning wendend,
voer de zoon des konings uit:
"Zoek een ander, Aia's gade;
roep een ander, Manfreds zoon!
Nooit wil ik een vrouw gelijken,
nimmer trek ik rokken aan!"
Aldus sprak hij en verbijsterd
hief de vorst den vorstenstaf;
liet een knecht zijn gade roepen,
Dankraads dochter, Adelheid.
En, vol vrees de zaal betredend,
trad voor Heimraad Heimdals vrouw;
en, tot haar zijn klachten richtend,
riep de vorst der Goten uit:
"Eindelijk was een list gevonden,
eindelijk was een strik gezet,
om hem als een vos te vangen,
IJslands vorst, den Nornenheer!
Schoeisel zou hem aangemeten,
kleedsel worden aangepast,
vlechten in zijn haar gevlochten,
dat hij op zijn vrouw geleek;
hij daarop naar Wielant rijden,
roven hem de Gotenbijl!...

'k Laat hem voor mijn stoel ontbieden,
'k roep hem voor mijn troon terstond:
doch mijn zoon, uw heil niet achtend,
weigert, wat ik wens, te doen!...
Spreek het woord uit, Dankraads dochter,
dat zijn hart vermurwen kan!
Niets blijft tot uw redding over,
voert hij deze list niet uit!"
En, tot hem haar woorden richtend,
sprak verbaasd de vorstenbruid:
"Moet de held op mij gelijken,
als hij om het wapen rijdt:
waarom , heer, niet mij gezonden?
Waarom, vorst, niet mij gestuurd?
Rijden kan ik ook naar Wielant,
roven kan ook ik de bijl!"

Aldus sprak tot Heimdals vader
Dankraads dochter, Heimdals vrouw,
En, toen zij het woord vernamen,
dat haar mond gesproken had,
zuchtte als verlost de koning,
zuchtte als bevrijd de raad.

Heimdal echter, somber blikkend,
scheurde zijn gewaad vaneen,
trok zich aan het haar wanhopig,
stampte op den tichelvloer;
en, verwarde woorden momplend,
of hij met een vijand streed,
wenkte kapper, lapper, snijder,
stapte uit de vorstenzaal;
en, toen zij hem naadren wilde,
sprakeloos en wit van schrik,
hief de held zijn vuist verbolgen,
smakte haar ter aarde neer;
en de vloer der koningszale
dreunde en het zaalgewelf
galmde en in al zijn voegen
daverde het vorstenslot.

En de vrouw des koning, Aia,
richtte zich geschrokken op,
toen haar oor de stappen hoorde,
toen haar oor den val vernam:
ijlde uit de vrouwenzale,
snelde naar den vorstenraad;
vond den koning, vond de raden
in een kring gebogen staan,
roerloos in hun midden liggen
Dankraads dochter, Heimdals vrouw;

en zich, als door koorts bevangen,
 buigend over Adelheid,
raakte met haar vingertoppen
 Otfrieds dochter, Heimraads vrouw,
Dankraads dochters witte voorhoofd,
 Dankraads dochters bleke wang,
Adelheids gesloten ogen,
 killen mond en lippen aan;
barstte, dat haar ogen zwollen,
 daarop in geschater uit;
dat haar van het hoofd de krone
 rolde, dat haar feestgewaad
scheurde, dat haar parelsnoeren
 braken, en als hagelslag
stortten op de tichelstenen,
 dansten op den marmervloer.
Vorst en raad, door schrik bevangen,
 deinsden vol ontsteltenis,
en de wachters, kreten slakend,
 vloden vol verbijstering,
deden in de woning ijzen
 ieder, die hun stem vernam.
En, zich in het end hervindend,
 blikte om zich heen de vrouw;
zag voor haar de helden beven,
 ver van haar den koning staan;
op den grond de dode liggen,
 Dankraads dochter, Heimdals vrouw:
en van schrik haar mond viel open,
 en zij vlood de woning uit,
huilende en kreten slakend,
 sidrend van verbijstering;
snelde door de Dodenbossen,
 ijlde naar het Godsverblijf;
en, zich op de aarde werpend
 voor de deur van 't heiligdom,
plengde zij den god haar tranen,
 zond tot hem haar klachten op:
"Waarom moest ik Heimdal minnen,
 heerser, als ik Heimdal min?
Waarom werd dit onheil, godheid,
 mij beschoren, mij alleen?
Welke misdad, welke misstap
 draagt aan mijn ellende schuld?"
Aldus, onder tranen, zond zij
 tot den god haar klachten op.

Heimdal echter, Heimraads zone,
 rende naar het roversslot;
vond het in een veen gelegen,
 wit van ijzel, wit van sneeuw;

stapte naar de vorstenwoning,
bonkte op de dievenpoort.

"Wie gij zijn moogt, vriend of vijand,
toon u maar, ik vrees u niet:
Op mijn schoot ligt 't Gotenwapen,
op mijn schoot de Gotenbijl!"
Aldus riep hem, IJslands koning
pralend uit zijn zalen toe.

En hij stiet de poorten open
en hij trad de woning in
en van op den Nornenzetel
riep de vorst der Nornen uit:
"Welgekomen, Dankraads dochter;
welgekomen, Adelheid!
Waarom niet uw naam geroepen,
waarom niet uw komst gemeld?...
'k Had voor u de poort geopend,
'k Had u vóór de poort begroot!
Kom, en aan mijn zijde zet u,
dat ik u bewondren kan!"

En tot hem, ten troon gezeten,
richtte zich de vorstzoon:
"Toon de bijl mij, toon mij 't wapen,
dat mij, vorst gelukkig maakt!"
En, tot hem zijn woorden richtend,
riep verblijd de Nornenvorst:
"Kan ik u gelukkig maken?
Kunt gij mij genegen zijn?
Heb ik, vrouw, uw woord begrepen?
Heb ik, vrouw, uw taal verstaan?"
En hij nam het Gotenwapen,
toonde het den Gotenzoon.
En tot hem, ten troon gezeten,
richtte zich de vorstzoon:

"Laat mij, vorst, het wapen kussen,
dat mij tot uw gade maakt!"
En, tot hem zijn woorden richtend,
riep verheugd de Nornenvorst:
"Dat gij mij uw liefde schenken,
dat gij mij beminnen zoudt,
nimmer dorst mijn hart dit hopen,
nooit had dit mijn ziel verwacht!"
En hij nam het Gotenwapen,
legde het in Heimdals schoot.
Doch hij greep het wapen, Heimdal,
velde Wielant, IJslands vorst;
snelde uit den roverszetel,
ijlde uit de dievenzaal,

knarsetandend, handenwringend,
bijtend op de lippen zich:
"Waarom heb ik Otfrieds dochter,
Heimraads vrouw het oor geleend?
Hoe nu voor mijn vrouw verschijnen,
die ik te verdenken dorst?
Hoe mij nu mijn gade tonen,
die ik van mijn zijde stiet?"
Aldus jamrend, aldus klagend,
reed de held naar Gotenland.

Lezing Zomer 1963